





د کندهار نقشه تاریخ او ښکلا

.

.

د کندهار تاریخ او ښکلا په دې کتاب کې د ځانګړي غور او تفصیل سره وړاندې شوي.

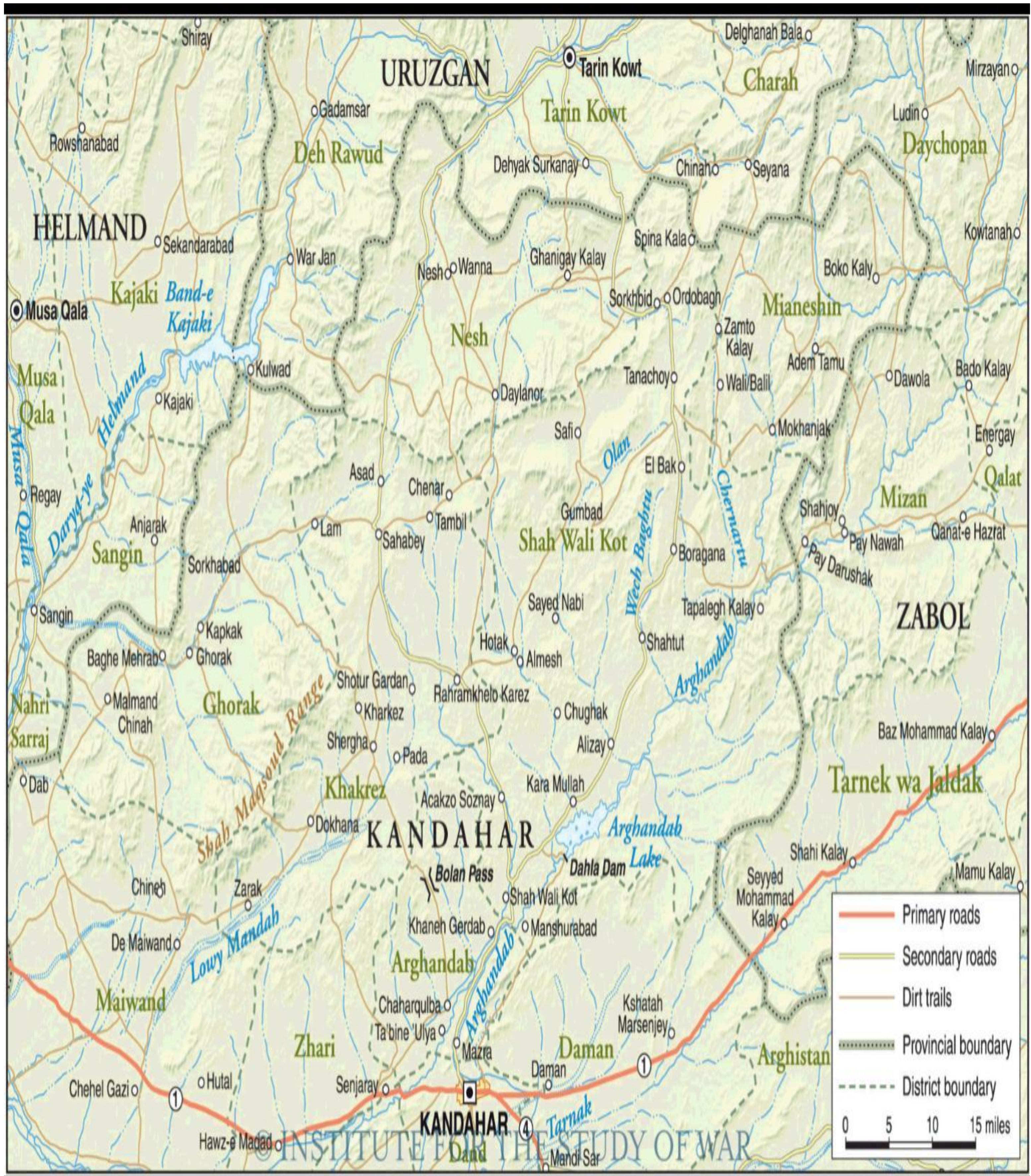
لیکواله: شبانه پوپل

د لیکوال نوم: شبانه پوپل
د پلار نوم: حاجي شاه ولي
کتاب نوم: کندهار نقشه تاریخ او ښکلا
ځای: کندهار، افغانستان
خپرندویه ټولنه: روښان کتابتون
تاریخ:۸/۳/۲۰۲۵
اړیکه:roshanaketabtoon124@gmail.com

ډالی : جاوید احمد پوپل او محمد نسیم پوپل نثار احمد پوپل او احمد شاه مسعود پوپل ته

یادونه

لیکواله: شبانه پوپل


URUZGAN
Tarin Kowt
Charah
Delghanah Bala
Mirzayan
Gadamsar
Tarin Kowt
Deh Rawud
Rowshanabad
Ludin
Daychopan
Dehyak Surkanay
Chinah
Seyana
HELMAND
Sekandarabad
Spina Kala
Kowtanah
War Jan
Nesh
Wanna
Ghanigay Kalay
Boko Kaly
Kajaki
Band-e Kajaki
Musa Qala
Sorkhbid
Ordobagh
Mianeshin
Zamto Kalay
Nesh
Adem Tamu
Kulwad
Tanachoy
Wali/Balil
Dawola
Bado Kalay
Musa Qala
Helmand
Kajaki
Daylanor
Safi
Mokhanjak
Energay
Olan
El Bak
Chernartu
Qalat
Musa Qala
Regay
Daryā-ye
Asad
Chenar
Mizan
Anjarak
Tambil
Gumbad
Shahjoy
Lam
Sahabey
Shah Wali Kot
Pay Nawah
Qanat-e Hazrat
Sangin
Sorkhabad
Wech Baghtu
Boragana
Pay Darushak
Sangin
Sayed Nabi
Tapalegh Kalay
ZABOL
Kapkak
Hotak
Shahtut
Baghe Mehrab
Ghorak
Almesh
Arghandab
Shotur Gardan
Rahramkhelo Karez
Nahri Sarraj
Malmand Chinah
Ghorak
Kharkez
Chughak
Shah Maqsoud Range
Shergha
Baz Mohammad Kalay
Pada
Alizay
Dab
Khakrez
Kara Mullah
Tarnek wa Jaldak
Acakzo Soznay
Dokhana
KANDAHAR
Arghandab Lake
Shahi Kalay
Bolan Pass
Dahla Dam
Chineh
Zarak
Seyyed Mohammad Kalay
Mamu Kalay
Shah Wali Kot
De Maiwand
Lowy Mandah
Khaneh Gerdab
Manshurabad
Arghandab
Maiwand
Arghandab
Chaharqulba
Kshatah Marsenjey
Ta'bine 'Ulya
Zhari
Mazra
Daman
Arghistan
Chehel Gazi
Hutal
Senjaray
Daman
KANDAHAR
Tarnak
Hawz-e Madad
Dand
Mandi Sar
© INSTITUTE FOR THE STUDY OF WAR
Primary roads
Secondary roads
Dirt trails
Provincial boundary
District boundary
0 5 10 15 miles


ازبکستان
تاجکستان
ترکمنستان
چین
کابل
هند
ایران
کندهار
کندهار
پاکستان
افغانستان
RFE/RL Graphics

د کندهار ولایت پېژندنه

کندهار د افغانستان د زړه په څېر یو ولایت دی چې د تاریخ، فرهنګ او اتلولۍ نوم ورباندې تړل شوی دی. دا ولایت د هېواد په سوېل کې موقعیت لري او مرکز یې کندهار ښار دی. د افغانستان د معاصر دولت بنسټ له همدې ځایه د احمد شاه بابا په مشرۍ کېښودل شو، نو ځکه کندهار ته د "افغانستان د تاریخ زانګو" هم ویل کېږي.

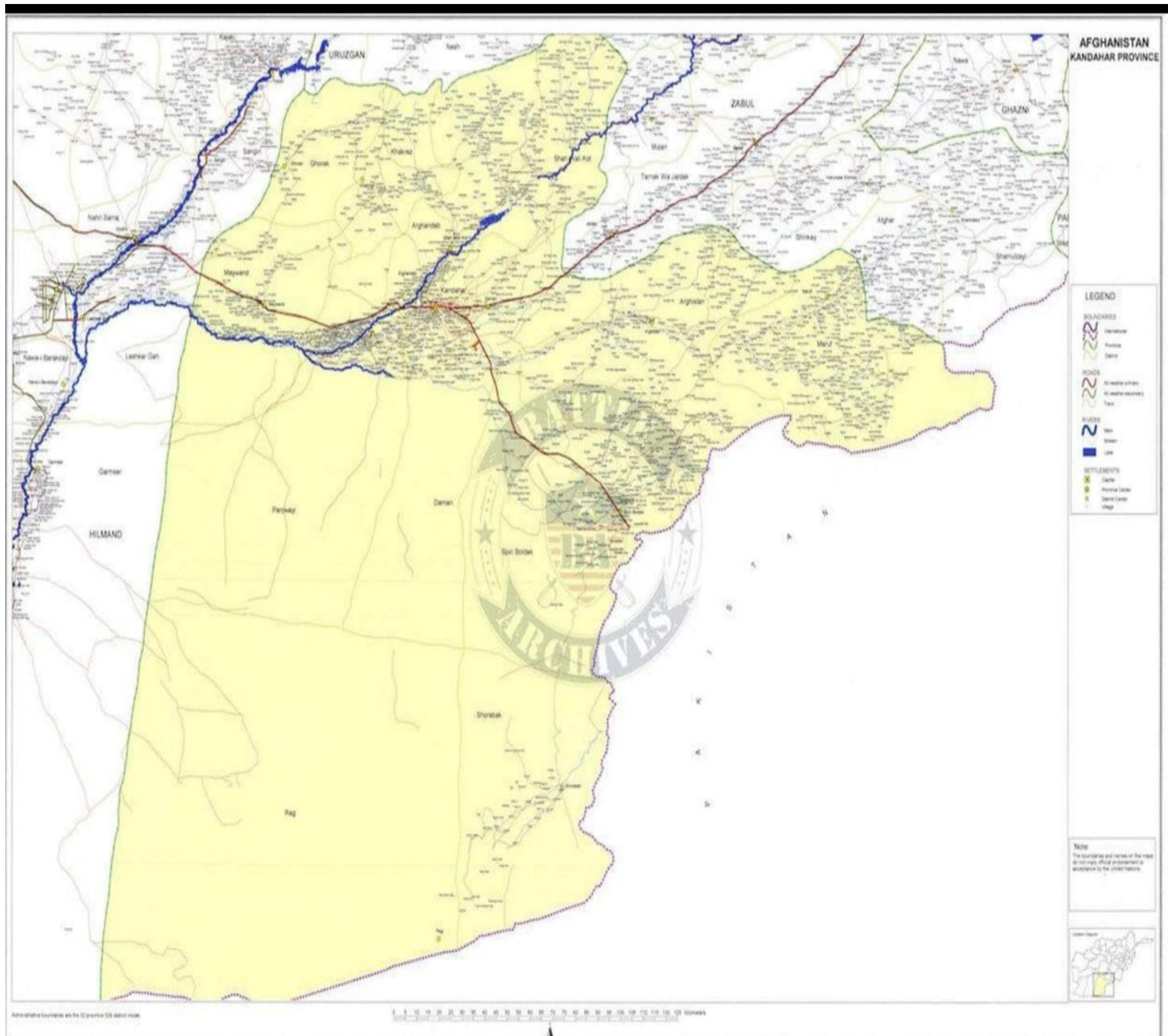
د کندهار مساحت شاوخوا ۵۴ زره کیلومتره مربع دی او د نفوس شمېر یې نږدې ۲ میلیونه تنه اټکل شوی دی. د دې ولایت خلک زیاتره پښتانه دي، چې د پښتو ژبې تر څنګ په دري هم خبرې کوي.

کندهار د کرنې په برخه کې ځانګړې ونډه لري. د دې ولایت انار، انګور، شفتالو، انځر، سبزي، غنم او نورې مېوې د افغانستان دننه او بهر شهرت لري. د انارو د کیفیت له امله کندهار په نړۍ کې نوم لري.

له تاریخي پلوه، کندهار د لویو جګړو، پاڅونونو او قهرمانیو ځای دی. د میوند تاریخي جګړه چې د ۱۸۸۰م کال په جون میاشت کې د انګریزانو پر ضد وشوه، د نړۍ په تاریخ کې د افغان مېړانې یوه نه هېرېدونکې بېلګه ده.

په اوسني وخت کې کندهار ۱۷ ولسوالۍ لري، چې هره یوه یې د ځانګړي جغرافیوي موقعیت، کرنیزو محصولاتو او تاریخي ارزښت له مخې د یادونې وړ ده.

کندهار یوازې یو جغرافیایي نوم نه دی، بلکې د افغان هویت، مېړانې، کلتور او مینې نښه ده. دا هغه ولایت دی چې د خپل تاریخ په اوږدو کې یې د وطن د آزادۍ لپاره د نه ستړې کېدونکې مبارزې داستانونه خوندي کړي دي.



د کندهار ولایت عمومي معلومات

لیکواله: شبانه پوپل

موقعیت: د افغانستان په سوېل کې پروت دی.

مرکز: کندهار ښار.

مساحت: شاوخوا ۵۴،۰۲۲ کیلومتره مربع.

نفوس: ۱.۵ – ۲ میلیونه (اټکلي).

ژبې: پښتو (اکثریت)، دري.

قومونه: پښتانه (غلجي او دراني)، لږ شمېر نور قومونه.

اقتصاد: کرنه (انګور، انار، غنم، سبزي، کوکنار)، مالداري، سوداګري.

تاریخي اهمیت: د احمد شاه بابا له خوا د افغانستان د معاصر دولت بنسټ دلته کېښودل شو (۱۷۴۷م).

کندهار ولایت دولسوالیو نقشه



● د کندهار ولسوالۍ

1 - کندهار مرکزي ښار

د ولایت مرکز دی.

د افغانستان یو له تاریخي او کلتوري ښارونو څخه دی.

نړیوال شهرت د احمد شاه بابا، کوه کرز او د زړور خلکو له کبله لري.

2 - پنجوایي

د ولایت لوېدیځ ته موقعیت لري.

د انارو باغونه یې نړیوال شهرت لري.

د ۲۰۲۱م جګړو یو مهم مرکز و.

3 - ژړی (Zhari)

له پنجوایي او میوند ولسوالیو څخه جلا شوی.

د جګړو سختې سیمې ګڼل کېږي.

کرنیز محصولات (غنم، انګور، انار) لري.

4 - میوند

د ولایت لوېدیځ کې پرته ده.

د میوند تاریخي جګړه (۱۸۸۰م) د دې ولسوالۍ نوم نړیوال کړ.

کرنیزه سیمه ده.

5 - ډنډ

د ښار سوېل ته پرته ده.

د زراعتي محصولاتو لپاره مشهوره.

د کندهار هوايي ډګر په همدې ولسوالۍ کې دی.

6 - ارغنداب

د ښار شمال ته موقعیت لري.

د انارو باغونو لپاره خورا مشهور دی.

د جګړې په کلونو کې ډېر زیانمن شوی.

7 - شاه ولي کوټ

د ولایت شمال ته پرته ده.

غرني ځایونه لري.

د میا نشین ولسوالۍ ځینې برخې ترې جلا شوې.

8 - میا نشین (Miyanishin)

له شاه ولي کوټ څخه جلا شوې.

غرنۍ او کلیوالي سیمه ده.

نفوس یې لږ دی.

9 - خاکریز

د ولایت لوېدیځ ته پرته ده.

د غرونو سیمه ده.

د اوبو د سرچینو لپاره مشهوره.

10- ارغستان

د ولایت ختیځ ته پرته ده.

سرحدي سیمه ده.

مالداري او کرنه لري.

11- شورابک

د پاکستان پولې ته نږدې پرته ده.

له تاریخي پلوه د کارواني لارو سیمه وه.

نفوس يې لږ دی.

12- ریګ (Reg)

لیکواله: شبانه پوپل

د ولایت سوېل ته پرته ده.

د ریګي او دښتي سیمه ده.

د خلکو ژوند زیاتره په مالدارۍ ولاړ دی.

13 - غورک

غرنی او لرې پروت ځای دی.

د سختو جګړو شاهد پاتې شوی.

کرنه کمه خو مالداري ډېره لري.

14 - معروف

د ولایت ختیځ کې پرته ده.

د غرونو او دښتو ګډه سیمه ده.

د سرحدي سیمې اهمیت لري.

سپين بولدک - 15

د پاکستان له چمن سره سرحد لري.

د سوداګرۍ او ګمرکي مرکز دی.

د کندهار له مهمو اقتصادي سيمو څخه ګڼل کېږي.

دامن - 16

د کندهار ښار ته نږدې پرته ده.

زرغونه سيمه ده، د انګورو او انارو باغونه لري.

د خلکو زياتره ژوند په کرنه ولاړ دی.

نيش - 17

د ولايت شمال ته پرته ده.

کرنيزه سيمه ده.

غرني کليو لري.

ليکواله: شبانه پوپل


ولایت قندهار

چوک شهیدان – ځای او ارزښت

ځای:

چوک شهیدان د کندهار ښار په مرکزي برخه کې پروت دی، د ښار مهمو سړکونو سره نږدې. دا ځای د خلکو د تګ راتګ لپاره یوه عامه سیمه ده او په کندهار ښار کې د یادونې وړ تاریخي او فرهنګي ځای ګڼل کېږي.

ارزښت:

د نوم په شان، دا چوک د شهیدانو یاد ته وقف شوی دی، هغو کسانو ته چې د وطن او خلکو د دفاع په لار کې خپل ژوند له لاسه ورکړی دی.

د دې ځای لیدل خلکو ته د وطنپالنې، اتلولۍ او قربانۍ یادونه کوي.

په کندهار کې د ملي پېښو او یادونې مراسم دلته ترسره کېږي، او د ښار یو مهم تاریخي او ټولنیز نښه ګڼل کېږي.

میرویس نیکه زیارت



لیکواله: شبانه پوپل

میرویس نیکه زیارت د کندهار ښار په شمال کې موقعیت لري او د دې ښار یو له مهمو تاریخي او مذهبي ځایونو څخه ګڼل کېږي. دا زیارت د میرویس خان هوتک، چې د هوتکي سلسلې بنسټګر او د افغانستان د خپلواکۍ پلار ګڼل کېږي، مقبره ده.

د میرویس خان هوتک ژوند او تاریخي ارزښت

میرویس خان هوتک د ۱۶۷۳ کال په شاوخوا کې د کندهار په سیمه کې زېږېدلی و. هغه د هوتکي سلسلې بنسټګر و او په ۱۷۰۹ کال کې یې د صفوي ایران د حاکم ګورجن خان پر وړاندې قیام وکړ، چې په پایله کې یې د کندهار خپلواکي اعلان کړه. میرویس خان هوتک د خپلواکۍ او ملي یووالي لپاره مبارزه وکړه او د افغان ملت په تاریخ کې یې ستر ځای لري.

د زیارت ځانګړتیاوې

میرویس نیکه زیارت د اسلامي معمارۍ ښکلې بېلګه ده. دا زیارت د زرین او شیشې کارونو، موزاییکونو او هنري نقاشیو سره ښکلی شوی دی. په دې ځای کې د میرویس خان هوتک مقبره او د هغه د ژوند اړوند یادګارونه ساتل شوي دي. دا زیارت نه یوازې مذهبي ارزښت لري، بلکې د افغان ملت تاریخي او فرهنګي میراث هم ګڼل کېږي.

د زیارت ارزښت

میرویس نیکه زیارت د افغان ملت لپاره یو مقدس ځای دی، چې د خپلواکۍ او ملي یووالي سمبول ګڼل کېږي. دا زیارت د کندهار ښار یوه مهمه تاریخي او مذهبي نښه ده او د افغانانو د تاریخي هویت یوه برخه ده.

لیکواله: شبانه پوپل



چهل زینه – کندهار

ځای:

چهل زینه د کندهار ښار په لویدیځه څنډه کې پروت تاریخي ځای دی. د ښار د زاړه ښارګوټي او مرکزي برخو سره نږدې دی.

تاریخي ارزښت:

د "چهل زینه" نوم د دې ځای د ۴۰ ډبرو زینو له کبله دی.

دا زینې د ښار د لرغوني جوړښتونو یوه برخه ده او د کندهار تاریخي منظرې څرګندوي.

په تاریخي لحاظ، دا ځای د سوداګرۍ، مسافرو د تګ راتګ، او ښار د ننوتلو لارې لپاره کارېدلی دی.

فني او کلتوري ارزښت:

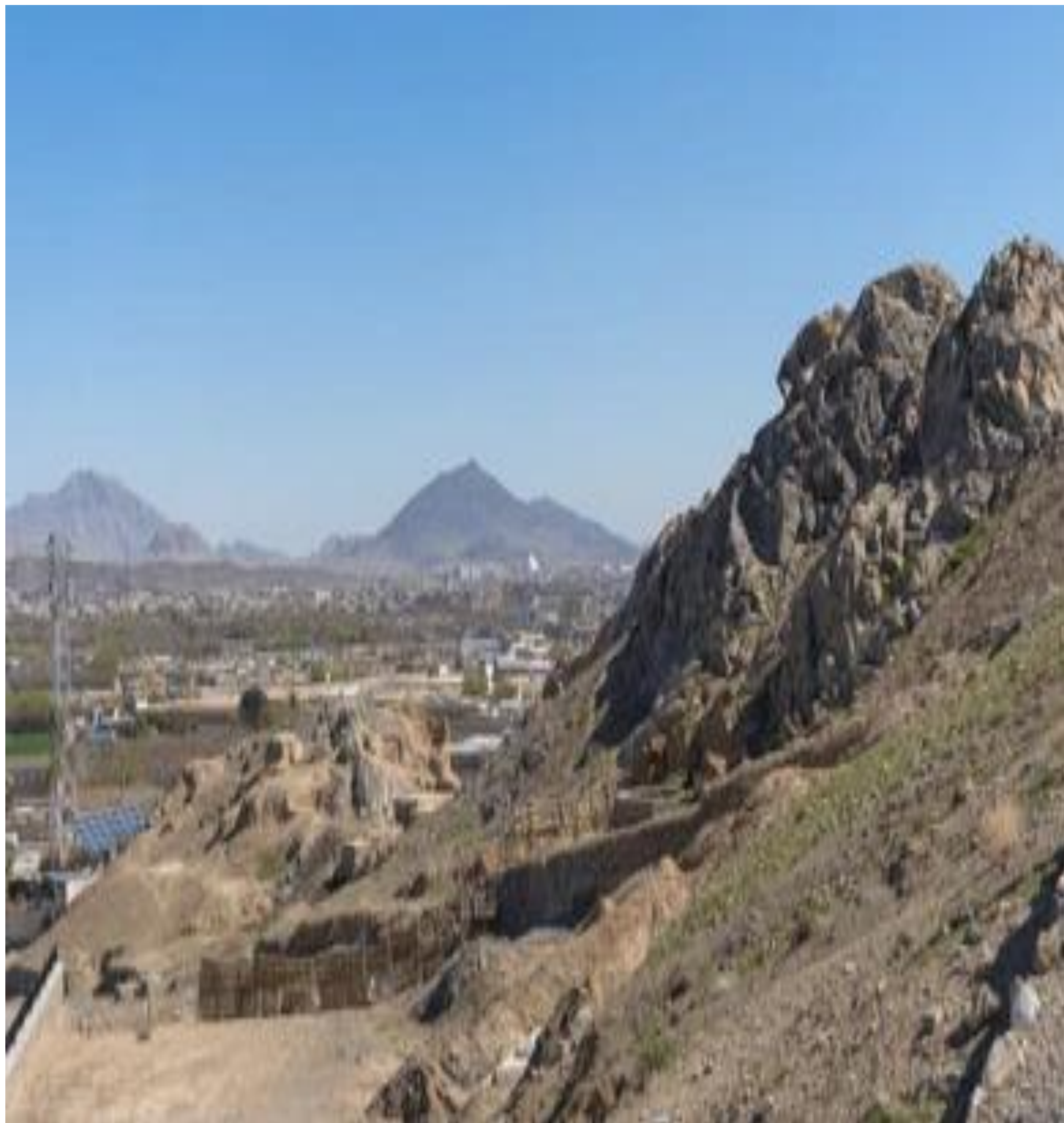
زینې د لرغوني معماري ښکارندویي کوي، چې د سیمې د هنر او جوړښت ځانګړې بېلګه ده.

د ښار لپاره د لیدونکو او سیلانیانو لپاره یو مهم تاریخي او کلتوري ځای ګڼل کېږي.

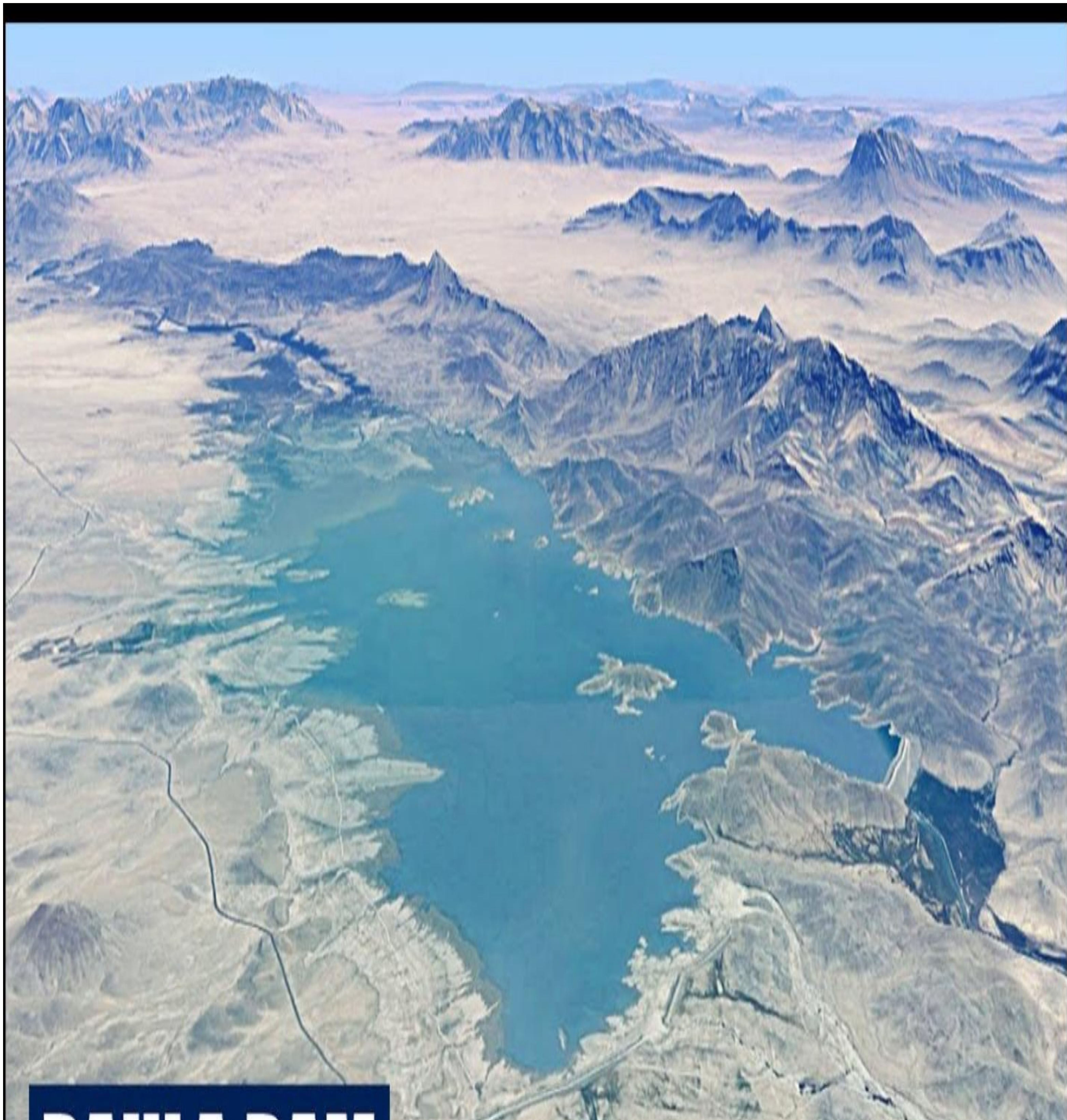
عصري اهمیت:

اوس هم د کندهار خلکو لپاره د ښار د زاړه ښار د تګ راتګ یوه اساسي لاره ده.

د سیلانیانو لپاره د ښار د ښکلي منظرې او تاریخي تجربې ځای دی.



لیکواله: شبانه پوپل



موقعیت او جوړښت

بند دهله د کندهار ښار څخه شاوخوا ۸۰ کیلومتره لري، په شاه ولی کوټ ولسوالۍ کې موقعیت لري. دا بند د ارغنداب سیند پر سر جوړ شوی او د اوبو ذخیره کولو ظرفیت یې ۴۷۸.۶ میلیونه متر مکعب دی.

زراعت او اوبه رسونه

په تېرو کلونو کې، بند دهله د ۶۴,۰۰۰ هکتاره ځمکې د اوبو رسولو لپاره کارېدلی، خو اوس مهال د دې ظرفیت کم شوی دی. اوسني ظرفیت یې د ۲۵,۰۰۰ هکتاره ځمکې د اوبو رسولو لپاره دی.

طبیعت او سیاحت

بند دهله د طبیعي ښکلا له مخې د کندهار یو له مهمو سیاحتي ځایونو څخه ګڼل کېږي. د دې بند شاوخوا سیمې د طبیعي ښکلا له امله د سیلانیانو پام ځانته را اړوي.



لیکواله: شبانه پوپل





د ارغنداب سیند – کندهار



لیکواله: شبانه پوپل

ارغنداب سیند د کندهار ولایت یو مهم او تاریخي سیند دی چې د ښار شمالي او لویدیځو سیمو ته جریان لري.

سیند د کرنې لپاره مهم او د ښاروالو د اوبو اړتیاوې پوره کوي.

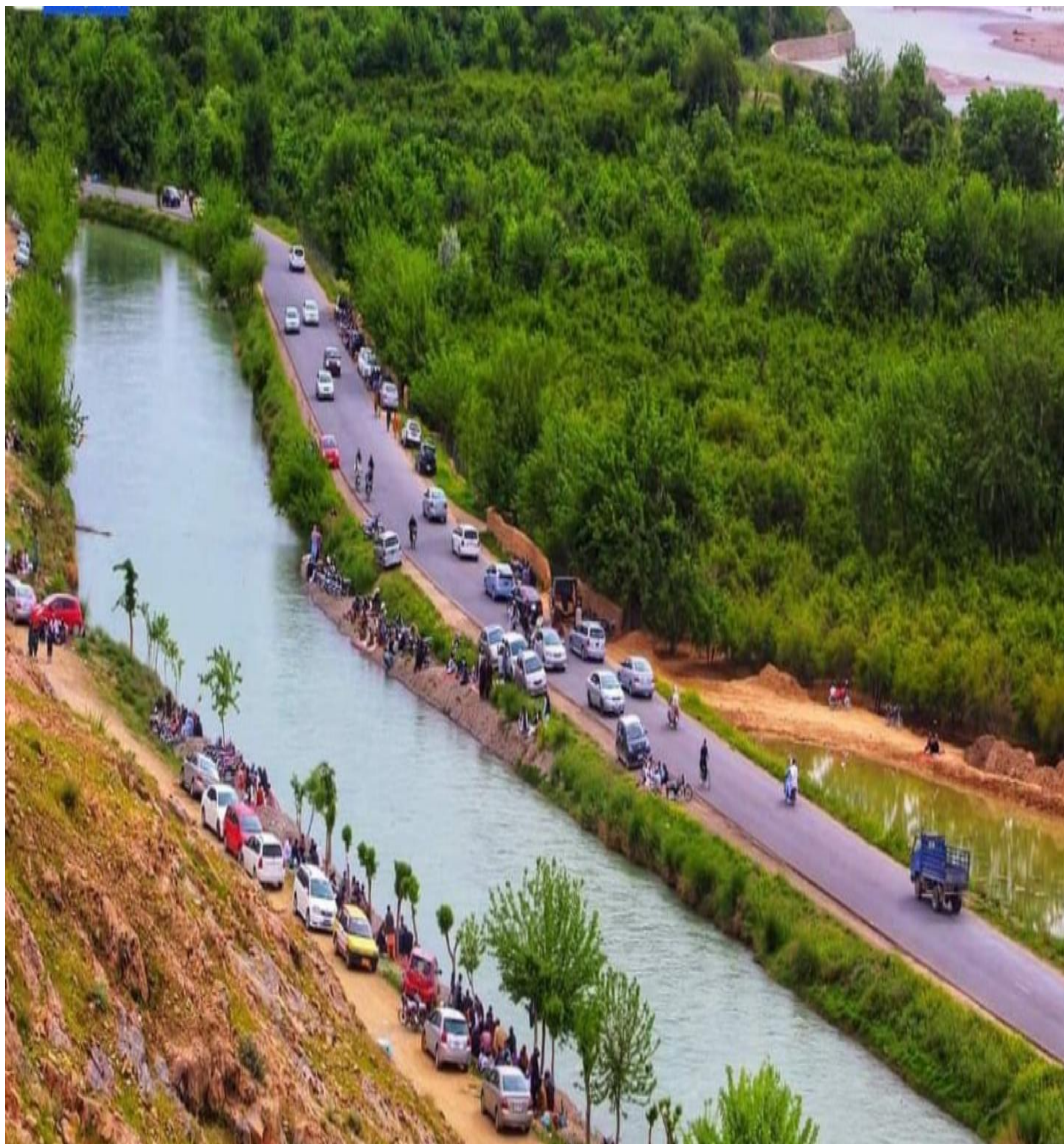
د ارغنداب سیند شاوخوا زرغونې ځمکې، باغونه، او د مېوو ونې شتون لري.

سیند د کندهار لپاره د طبیعي ښکلا او تفریح ځای دی، او د سیلانیانو لپاره د آرام او منظرې لیدلو مناسب ځای دی.

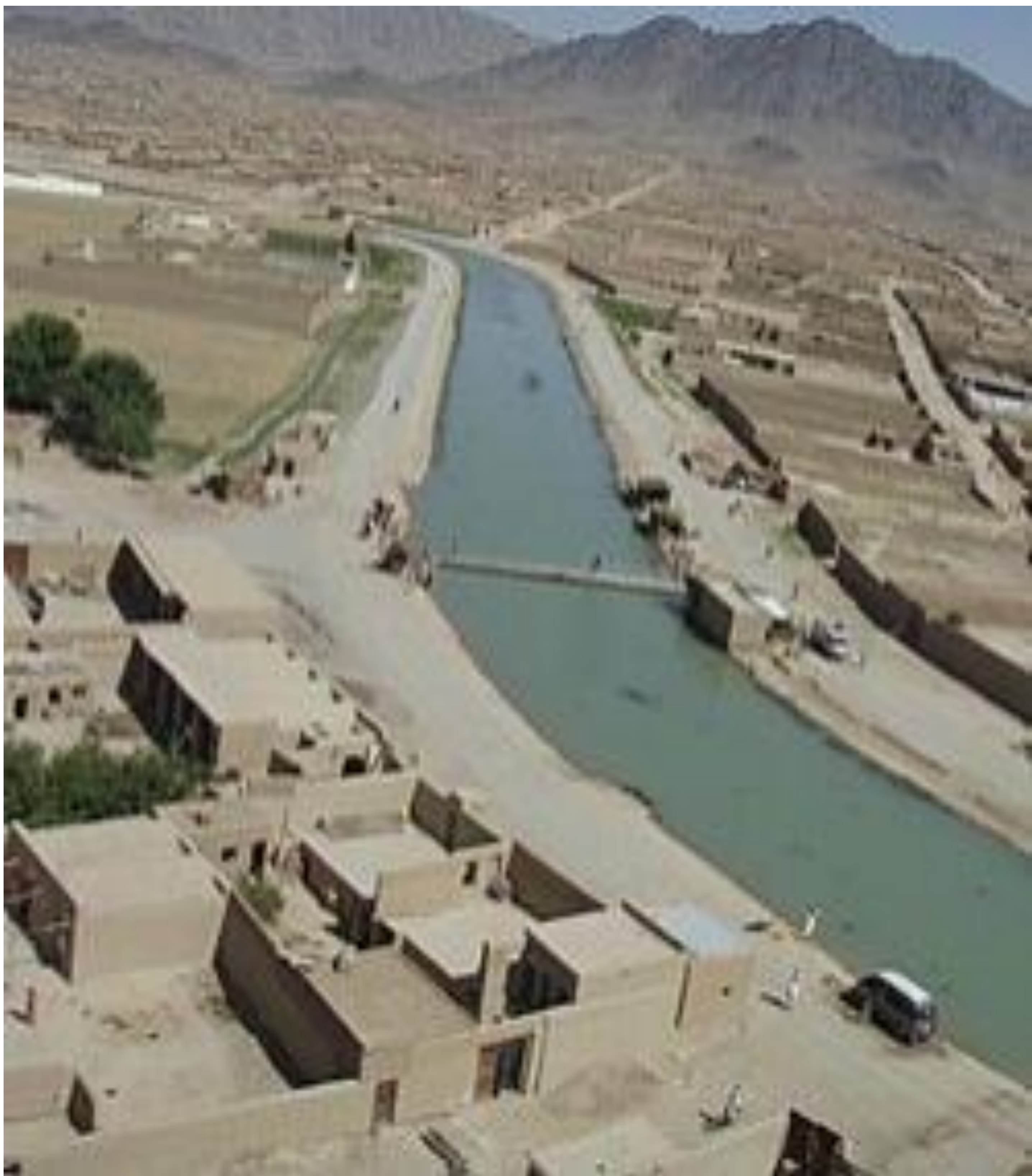
د ارغنداب سیند اوبه د میوند، پنجوایي، او ارغنداب ولسوالیو د کرنیزو ځمکو لپاره حیاتي ارزښت لري.



لیکواله: شبانه پوپل



لیکواله: شبانه پوپل



لویه ویاله

لیکواله: شبانه پوپل

چهل زینه پارک – کندهار



چهل زینه پارک د کندهار ښار لویدیځې برخې ته نږدې موقعیت لري.

دا پارک د تاریخي چهل زینه طاق شاوخوا جوړ شوی چې د ښار د پخواني ښارګوټي یوه مهمه نښه ده.

پارک د شنو ونو، ګلونو، او د ماشومانو د لوبو ځایونو سره ښکلی شوی.

سیلانیان او ښاروالان دلته د تاریخ، آرام او تفریح لپاره ورځي.





1.

لیکواله: شبانه پوپل

د احمد شاه بابا مقبره

د احمد شاه بابا مقبره د کندهار ښار په زړه کې موقعیت لري او د افغانستان د تاریخي او کلتوري میراث یوه مهمه برخه ده. احمد شاه بابا، چې د دراني امپراتورۍ بنسټګذار ګڼل کېږي، په ۱۷۴۷ کال کې د افغانستان د مدرن دولت بنسټ کېښود.

مقبره د هغه د واکمنۍ په وخت کې جوړه شوې او د کورنۍ غړي هم په دې ځای کې دفن شوي دي. دا ځای د ښکلي معمارۍ یوه بې‌مثاله نمونه ده، چې د شین او زرد کاشیو سره سینګار شوی او ګنبده یې د نیلي ټایلونو سره پوښل شوې ده. د دې مقبرې دننه د افغان هنر او معمارۍ ځانګړتیاوې څرګندې دي، چې د کندهار تاریخي هویت او فرهنګي میراث بیانوي.

احمد شاه بابا مقبره نه یوازې تاریخي ارزښت لري، بلکې د افغان ملت لپاره د ملي هویت او خپلواکۍ سمبول هم ګڼل کېږي.

لیکواله: شبانه پوپل

د خرقه شریفه زیارت



لیکواله: شبانه پوپل

ځای:

د خرقه شریفه زیارت د کندهار ښار په زړه کې موقعیت لري او د افغانستان د تاریخي او مذهبي میراث یوه مهمه برخه ګڼل کیږي.

تاریخي ارزښت:

خرقه شریفه هغه لباس دی چې د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم لخوا یې د خپل ژوند په جریان کې اغوستی و. د هغه د وفات وروسته، حضرت علی علیه السلام دغه خرقه د اویس قرني ته ورکړه. وروسته دغه خرقه په مختلفو ځایونو کې ساتل شوې، تر دې چې د ۱۱۸۱ هجري کال په شاوخوا کې، احمد شاه بابا د دې خرقې د کندهار ښار ته د انتقال امر وکړ.

معماري ځانګړتیاوې:

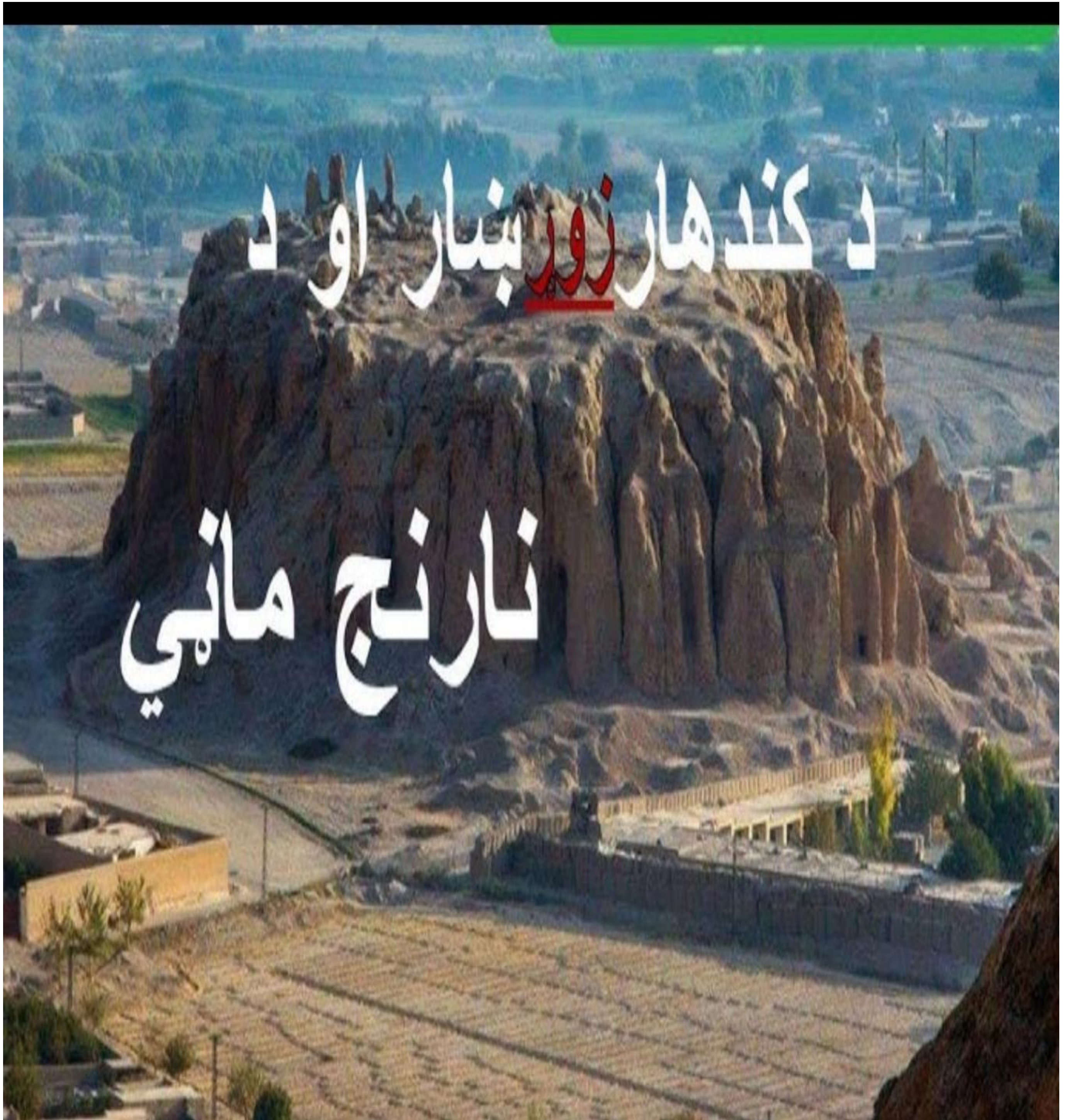
زیارت د ښکلي اسلامي معمارۍ یوه بېلګه ده، چې د شین او زرد کاشیو سره سینګار شوی او ګنبده یې د نیلي ټایلونو سره پوښل شوې ده. د داخلي برخه د افغان هنر او معمارۍ ځانګړتیاوې څرګندوي.

ارزښت:

خرقه شریفه زیارت نه یوازې د تاریخي او مذهبي ارزښت له مخې مهم دی، بلکې د افغان ملت لپاره د ملي هویت، خپلواکۍ او اتلولۍ سمبول هم ګڼل کیږي. خلک د دې ځای د لیدلو له لارې د افغان تاریخ او فرهنګ سره نږدې کیږي.

---

1. (زوړ کندهار Old Kandahar)



موقعیت: د کندهار ښار مرکزي برخه کې.

تاریخي اهمیت:

د هخامنشیانو پر وخت د «ارخوزیا» په نوم پېژندل کېده.

په اسلامي دور کې د اموي او عباسي خلافتونو تر واک لاندې پراختیا ومونده.

د صفوي او هوتکي واکمنیو پر مهال ستراتیژیکه موقعیت درلود.

د احمدشاه بابا تر واکمنۍ وروسته، کندهار د افغانستان سیاسي او اقتصادي مرکز شو.

معماري ځانګړتیاوې: مربع شکل ښار، د شپږو دروازو سره محاصره شوی، زوړ بازار یې د سوداګرۍ او کلتور مرکز و.

بابا صاحب زیارت (زیارت حضرتجی بابا 🕌



موقیت

لیکواله: شبانه پوپل

بابا صاحب زیارت د کندهار ولایت په ارغنداب ولسوالۍ کې موقعیت لري، چې د ښار له مرکزه شاوخوا ۲۵ کیلومتره لیرې پروت دی.

تاریخي او مذهبي اهمیت🕋

نوم او شهرت: بابا صاحب زیارت د محلي خلکو لخوا د «بابا ولی» په نوم هم یادېږي.

تاریخي شخصیت: دا زیارت د عارف او صوفي عالم سید حسن ابدال (بابا ولی) مزار دی، چې د ۱۱مې پېړۍ په نیمايي کې ژوند کاوه.

سلوک او علم: سید حسن ابدال د خپل وخت یو ستر صوفي او عارف و، چې په تصوف او اسلامي علومو کې يې ژوره پوهه درلوده.

سفر او اقامت: د تاریخپوهانو په وینا، سید حسن ابدال د «میرزا شاهرخ» په وخت کې هند ته سفر کړی و او د راستنېدو پر مهال يې د کندهار په ارغنداب سیمه کې اقامت غوره کړ.

معماري ځانګړتیاوې🏛️

ډیزاین: زیارت د اسلامي معماري په سبک جوړ شوی، چې د ګنبذ لرونکي بام او ښکلي کاشي کاري ځانګړتیاوې لري.

ځای: زیارت د ارغنداب سیند په څنډه کې موقعیت لري، چې د طبیعت ښکلا سره یوځای د روحانیت فضا رامنځته کوي.

فرهنګي ارزښت🧭

زیارتي ځای: بابا صاحب زیارت د کندهار د خلکو لپاره د روحانیت او مذهبي ارزښت یوه ستره برخه ده.

کلتوري میراث: دا زیارت د کندهار د کلتوري او مذهبي تاریخ یوه مهمه برخه ګڼل کېږي، چې د خلکو د عقایدو او باورونو ښکارندويي کوي.



لیکواله: شبانه پوپل

کندهار ولایت موزیم (Kandahar Provincial Museum)

تاریخي او کلتوري اهمیت

کندهار ولایت موزیم د افغانستان له مشهورو او تاریخي موزیمونو څخه دی چې د سیمې غني میراث په ګوته کوي.

دغه موزیم په ۱۹۶۰مو کلونو کې جوړ شوی او ګڼ شمېر تاریخي آثار—لکه لرغوني مجسمې، خطي نسخې، سکې، قیمتي ګاڼې، او نادره ډبریني چالونه—په کې ننداري ته وړاندې کېږي.

د ننداري وړ آثار

موزیم کې آثار شتون لري چې د تاریخ بېلابېلو دورو ته اړه لري: د تیږې، برونز، باختری، کوشان، اسلامي او معاصر دورونو آثار.

په ۲۰۲۵ کې د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست راپور ورکړ چې شاوخوا ۲,۸۹۷ تاریخي آثار ثبت شوي، چې پکې ۱,۸۹۶ یې رسمي ثبت شوي دي.

همدارنګه، په وروستیو میاشتو کې د یو شمېر آثار د رغولو او ثبتولو لړۍ هم پیل شوې، چې دا آثار به په نوي ودانۍ کې ځای پر ځای شي.

وروستي پرمختګونه او اقدامات

د موزیم د نوي ودانۍ د لومړۍ پړاو ترمیم بشپړ شوی، چې پکې د ودانۍ رنګول، دروازې نصبول او دننني سینګار شامل دي. دویم پړاو کې به د نوي ځای لپاره آثار انتقال او ځای پر ځای شي.

لیکواله: شبانه پوپل

سیمه‌ییز اوسېدونکي هم د تاریخي میراث د ساتنې او رغاونې په اړه غوښتنې لري.

د موزیم یو مثال یې دا دی چې یو میرمن (بشیر احمد) خپل شاوخوا ۲۵۰ کلن پخوانی ځان کندهار موزیم ته سپارلی.

د سرحدي پولیسو له‌خوا هم ځو تاریخي آثار، چې بهر ته وړل کېدل، ضبط او موزیم ته سپارل شوي دي.

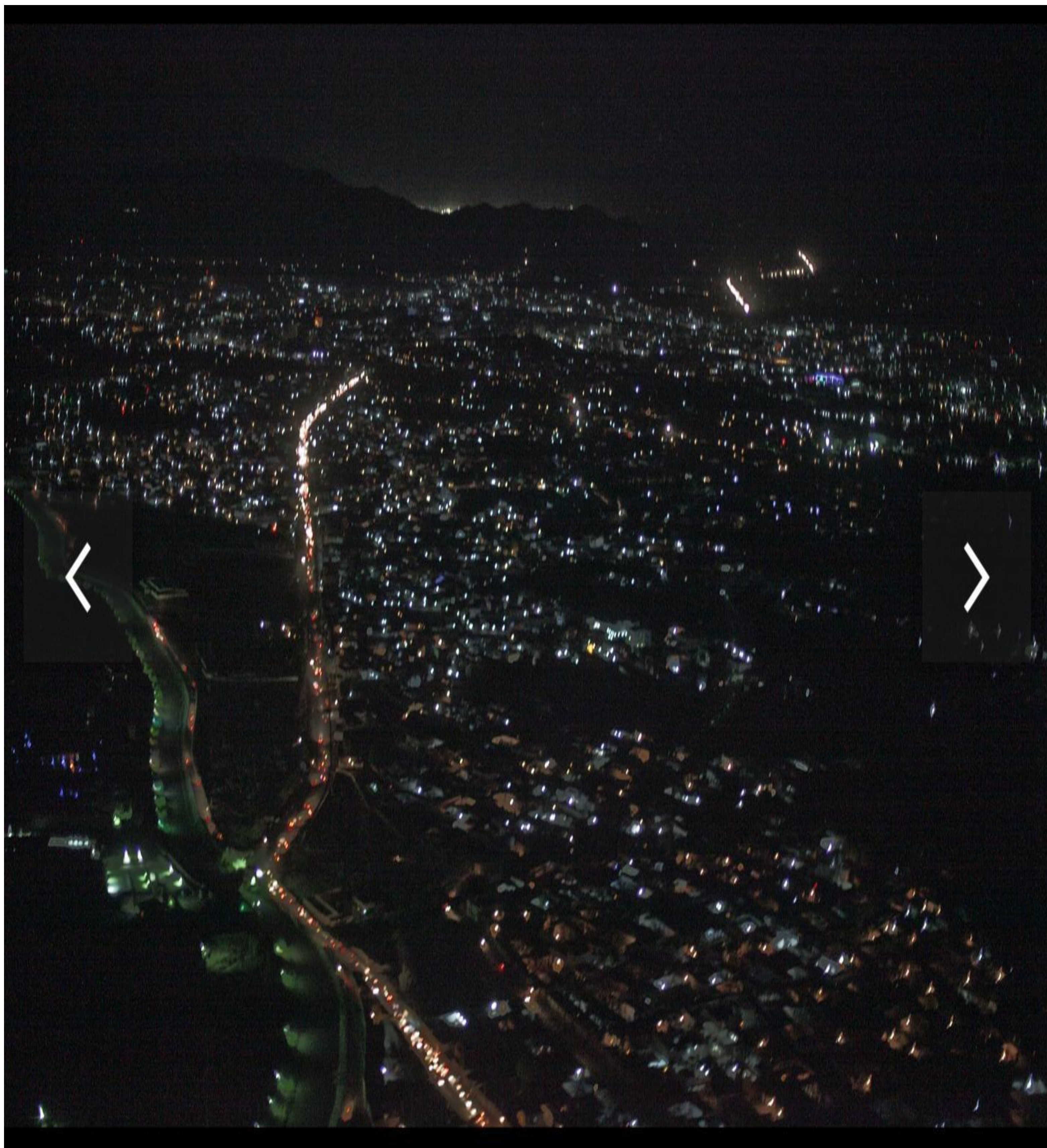
توضیحات موضوع

تاریخي اهمیت	یو پخوانی او ستر موزیم؛ د کندهار کلتوري میراث مرکز.
د نندارتونونو ډولونه	آثار د تیږې، برونز، باختری، کوشان، اسلامي او معاصر دورونو پورې اړه لري.
ثبت شوي آثار شمېر	شاوخوا ۲,۸۹۷ آثار، چې ۱,۸۹۶ یې ثبت شوي دي.
رغونې چارې	د نوي ودانی لومړی پړاو بشپړ شوی؛ دویم پړاو د انتقال او داخلي نصب لپاره.
ټولنیز ملاتړ	د عامو خلکو لخوا د تاریخی آثار سپارل او نړیواله هڅه د میراث ساتنې لپاره.

کندهار ښار د شپې عکس



لیکواله: شبانه پوپل



لیکواله: شبانه پوپل

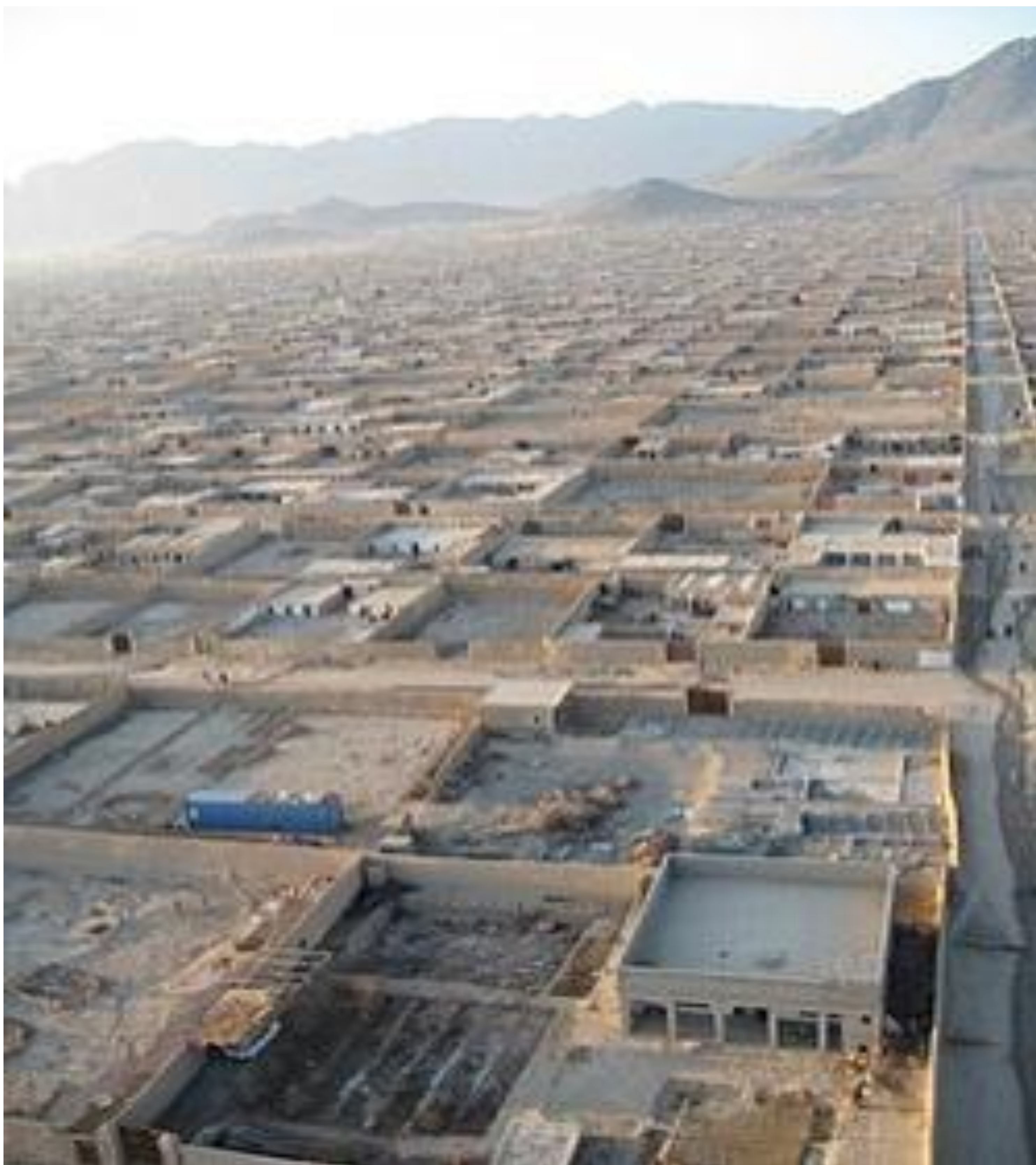


لیکواله: شبانه پوپل



چوک شهیدان

لیکواله: شبانه پوپل



کندهار ولايت کوڅې

ليکواله: شبانه پوپل



د کندهار ولایت د ریګو غره

لیکواله: شبانه پوپل



د کندهار ولایت د ریګو او مځکي ویش

لیکواله: شبانه پوپل



د عینو مینه ښارګوټی 🏙

لخوا جوړ شوی. دا AFCO International عینو مینه یو پلان شوی ښارګوټی دی چې د محمود کرزي په مشرۍ د پروژه په ۲۰۰۳ کال کې پیل شوه او تر اوسه یې پراختیا ته دوام ورکړی دی. د دې ښارګوټي پراختیا د کندهار د ښاري پراختیا یوه مهمه بیلګه ګڼل کېږي.

د ښارګوټي ځانګړتیاوې 🏘

د اوسیدو ځایونه: عینو مینه د ۴۰۰۰ څخه زیاتو کورنیو لپاره د اوسیدو ځایونه لري.

تعلیمي او روغتیایي مرکزونه: په ښارګوټي کې ښوونځي، روغتونونه، او نور تعلیمي او روغتیایي خدمات شتون لري.

سپورت او تفریح: ورزشګاه، کتابتون، او نور تفریحي ځایونه د اوسیدونکو لپاره برابر شوي دي.

زیرمې: د ښارګوټي د پراختیا لپاره د ۲۰۰۰۰ جریبه ځمکه ځانګړې شوې ده.

لیکواله: شبانه پوپل

چاپېریال او طبیعي ځانګړتیاوې

د عینو مینه ښارګوټي د ښاري پراختیا ترڅنګ د چاپېریال ساتنې ته هم پام کړی دی. د ښارګوټي شاوخوا د ځنګلونو او زرغونو سیمو پراختیا د طبیعي ښکلا زیاتولو لپاره ترسره شوې ده.



پيغام:

په پارکونو او عامه ځايونو کي مهرباني وکړئ بيځايه قصافت مه غورځوئ. د خپل ښار، وطن او خلکو د ژوند درناوی وکړئ. هر پاک گام د ښار او وطن عزت زياتوي. خپل ځای پاک وساتئ، د خلکو حق او امنيت ته پام وکړئ، ځکه چي د وطن او ښار ساتنه زموږ مسؤليت دی.

د افغانستان د مشرانو بشپړ لیست (۱۹۱۹–اوس)



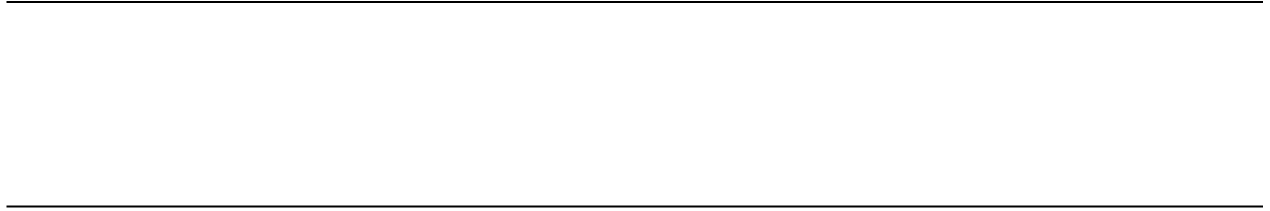
یادونه	دنده / موقف	نوم	دوره
د افغانستان د خپلواکی ترلاسه کونکی، عصري اصلاحات يې پيل کړل	پاچا	غازي امان‌الله خان	۱۹۱۹–۱۹۲۹
د کوټې انقلاب له مخې واک ته ورسېد، لږه موده واکمن	پاچا	حبيب‌الله کلکانی	۱۹۲۹
د امان‌الله خان وروسته واک ته ورسېد، د پايداره سلطنت پيل	پاچا	محمد نادر شاه	۱۹۲۹–۱۹۳۳
اوږده واکمني، د افغانستان د ثبات او سولې دور	پاچا	محمد ظاهر شاه	۱۹۳۳–۱۹۷۳
د پاچاهۍ ختمول او د جمهوري نظام بنسټ ايښودل	جمهور رئيس	محمد داوود خان	۱۷ جولای ۱۹۷۳–۲۸ اپريل ۱۹۷۸
د کودتا وروسته لنډمهاله واکمني	لنډمهاله مشر	عبدالقادر (سرلښکر)	۲۸–۳۰ اپريل ۱۹۷۸
د پيښي د حزب د واکمنی پيل	مشر	نُر محمد ترەکي	۳۰ اپريل ۱۹۷۸–۱۴ سپتمبر ۱۹۷۹
لنډمهاله واکمني، د شوروي اتحاد ملاتړ	مشر	حفيظ‌الله امين	۱۴ سپتمبر ۱۹۷۹–۲۷ ډسمبر ۱۹۷۹
د شوروي اتحاد تر ملاتړ لاندې واکمن	مشر	ببرک کارمل	۲۷ ډسمبر ۱۹۷۹–۲۴ نومبر ۱۹۸۶
لنډمهاله واکمني	لنډمهاله مشر	حاجی محمد چمن‌خان	۲۴ نومبر ۱۹۸۶–۳۰ سپتمبر ۱۹۸۷
وروستی د خلق او پرچم ډلي مشر، د کابل سقوط پر مهال شهيد شو	مشر	محمد نجيب‌الله	۱۹۸۷–۱۶ اپريل ۱۹۹۲
د نجيب‌الله له سقوط وروسته لنډمهاله واکمني	لنډمهاله مشر	عبدالرحيم هاتف	اپريل ۱۹۹۲ (۲ هفتې)
د نجيب‌الله له سقوط وروسته لنډمهاله واکمني	لنډمهاله مشر	سبغات‌الله مجددي	اپريل–جون ۱۹۹۲
د شمالي اتحاد مشر، د جمهوريت په نوم واکمني	مشر	برهان‌الدين رباني	۱۹۹۲–۲۰۰۱
واکمن د طالبانو د لومړي حکومت په وخت	امير المؤمنين، د طالبانو مشر	محمد عمر (ملا عمر)	۱۹۹۶–۲۰۰۱
د جمهوريت د پيل ولسمشر	رئيس جمهور	حامد کرزی	۲۰۰۲–۲۰۱۴
د جمهوريت وروستی ولسمشر تر طالبانو د واکمنۍ وړاندې	رئيس جمهور	اشرف غني	۲۰۱۴–اگست ۲۰۲۱
اوسنی واکمن د طالبانو له خوا	امير المؤمنين، د طالبانو مشر	هبت‌الله اخندزاده	اگست ۲۰۲۱–اوس

د افغانستان ولسمشران (۱۹۷۳—اوس)

د جمهوری نظام راهیسې لاندې شخصیتونه د افغان بېلابېلو دورو ولسمشران یا واکمنان پاتې شوي:

نوم	دنده / دوره
محمد داوود خان	جمهور رئیس، ۱۷ جولای ۱۹۷۳ — ۲۸ اپریل ۱۹۷۸
عبدالقادر (سرلښکر)	لنډمهاله مشر (۲۸—۳۰ اپریل ۱۹۷۸)
نُر محمد ترهکي	مشر، ۳۰ اپریل ۱۹۷۸ — ۱۴ سپتمبر ۱۹۷۹
حفیظالله امین	مشر، ۱۴ سپتمبر ۱۹۷۹ — ۲۷ ډسامبر ۱۹۷۹
ببرک کارمل	۲۷ ډسمبر ۱۹۷۹ — ۲۴ نومبر ۱۹۸۶
حاجی محمد چمنخان	۲۴ نومبر ۱۹۸۶ — ۳۰ سپتمبر ۱۹۸۷
محمد نجیبالله	۱۹۸۷ — ۱۶ اپریل ۱۹۹۲
عبدالرحیم هاتف	لنډمهاله مشر، اپریل ۱۹۹۲ (۲ هفتې)
سبغاتالله مجددي	لنډمهاله مشر، اپریل—جون ۱۹۹۲
برهانالدین رباني	مشر، ۱۹۹۲—۲۰۰۱ (شمالي اتحاد وزارت)
محمد عمر (ملا عمر)	"امیر المؤمنین" د طالبانو له خوا، ۱۹۹۶—۲۰۰۱
حامد کرزی	رئیس جمهور، ۲۰۰۲—۲۰۱۴
اشرف غني	رئیس جمهور، ۲۰۱۴—اگست ۲۰۲۱
هبتالله اخندزاده	د طالبانو د واکمنۍ له پیل (اګست ۲۰۲۱) راهیسې "عُمر"/امیر المؤمنین

لیکواله: شبانه پوپل




لا إله إلا الله محمد رسول الله

د طالبانو اوسني مشران او جنرالان

د طالبانو د واکمنۍ لاندې مشران چې ډېری یې د خپلو مشرانو په توګه معرفي شوي دي:

ملا هبت‌الله اخندزاده – د طالبانو معنوي او سیاسي مشر، "امیر المؤمنین"

ملا عبدالغني برادر – له مؤسسو کسانو، اوس د سیاسي څانګې مشري په دوحه کې کوي

سراج‌الدین حقاني – لومړنی مرستیال او د حقاني شبکې مشر، داخلي امنیت یې په لاس کې دی

محمد یعقوب – د ملا عمر زوی، د طالبانو د پوځي کمېسیون مشر

مولوي عبدالحکیم – د سولې د مذاکراتو مشر او د طالبانو د اسلامي څارنوالی شورا غړی

شیخ محمد عباس ستانکزی – ستاسو د سولې پخوانی همغږي کوونکی او اوس هم مهم سیاستوال، انګلیسي ژبه یې ښه ده

قاري فصیح‌الدین – د طالبانو د عمومي قوا د لوی درستیز په توګه د جنرال مقام لري


لا إله إلا الله محمد رسول الله
الله اکبر
۱۲۹۸
افغانستان

جمهوريت (۲۰۰۱–۲۰۲۱) د وخت د ځينو مهمو اتلانو، جنرالانو او قومندانانو نومونه . دا هغه کسان دي چې د افغانستان د پوځ، پوليسو او ملي امنيت په ليکو کې د جګړې، قرباني او رهبرۍ له امله يادېږي:

اتلان (ANPاو ملي پوليس ((ANAد ملي اردو (

جنرال عبدالرازق اچکزی – د کندهار امنيه قومندان، د طالبانو پر وړاندې تر ټولو مشهور جنګيالی، د خلکو اتل.

جنرال غلام سخي – د ملي اردو قومندان، د جګړې په ليکو کې قرباني شوی.

جنرال مومن خان – د پوليسو قومندان، د جګړې پر مهال شهيد شوی.

جنرال کمال سادات – د کورنيو چارو وزارت مرستيال او د پوليسو مشر.

جنرال مراد علي مراد – د اردو مرستيال لوی درستيز او د ځانګړو ځواکونو قومندان.

جنرال باز محمد جوهر – د ملي پوليسو مشر.

جنرال ظاهر اغبر – د پوځ لوړپوړی افسر.

جنرال رحمتالله نبيل – د ملي امنيت پخوانی رييس.

جنرال بسمالله محمدي – د دفاع وزير او د جګړې مهم رهبر.

ليکواله: شبانه پوپل

جنرال محمد ايوب سليمانخيل – د ملي اردو افسر.

د ځانګړو ځواکونو او اتل افسرانو نومونه

جنرال هيبت‌الله عليزی – د ملي اردو ځانګړو ځواکونو قومندان.

جنرال يفتلي – د اردو لوی درستيز.

سمونوال نعمت‌الله – د ځانګړو ځواکونو شهيد افسر.

سمونمل توريالی – د ځانګړو ځواکونو اتل.

سمونوال عبدالواحد توري – په جګړو کې وتلی افسر.

د شهيد شوو يادګاري نومونه

شهيد تورن امان‌الله – د اردو افسر.

شهيد سمونوال عزيزالله – ځانګړي ځواکونه.

شهيد ډګروال سخي‌جان – د ملي اردو افسر.

پیغام:

افغانستان، په ځانګړې توګه کندهار، د ډېر مېړني او غمخوره مشران لرلی دی، هم د تیر وخت او هم اوسني. ځیني یي زموږ په قدر پوه شوي، ځیني یي نه. اوس دا زموږ او د مشرانو دنده ده چي د ولس په حق پوه شو، د خپلو خلکو لپاره صادقانه خدمت وکړو، او د ټولني د عدالت لپاره هڅه وکړو.

تېر او اوسني مشران باید یو د بل صدیق وي، د ولس په خوند، امنیت او پرمختګ تمرکز وکړي، او له کوچنیو او لویو خدمتونو پرته د خپلو خلکو لپاره د امن دعا وکړي. د خپلو خلکو حقونو ته درناوی وکړئ او د عدالت لارې وڅاروئ، ځکه چي د عدالت او خدمت هر ګام د هیواد، ولایت او خلکو د سکون سبب ګرځي.

اضافي الهامبښونکي جملې:

1. "خاوره مور ده، څوک چي له مور سره مینه کوي، له وطن سره یي هم کوي."

2. "وطن یواځې خاوره نه ده، دا زموږ د خلکو ژوند او عزت دی."

لیکواله: شبانه پوپل

3. "چا چې له خپلې خاورې سره مینه
ونه کړه، د خپل وجود ارزښت یې
هیر کړ."

4. "خپل ولس او خاوره وساتئ، ځکه
راتلونکی نسلونه په دې مینځپانګه
ویاړي."

5. "د وطن مینه د ایمان برخه ده، او د
ولس عزت د هر زړه ساتنه غواړي."